

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΔΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Αριθμός Απόφασης 049/2023

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το Πρακτικό 05/06.03.2023, της τακτικής συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Ήλιδας.

ΘΕΜΑ: Γνωμοδότηση δικηγόρου περί άσκησης ή μη ενδίκων μέσων κατά των υπ' αριθμ. Α275/2022 και Α276/2022 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Πατρών.

Στην Αμαλιάδα, σήμερα 06-03-2023, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12:00', συνήλθε σε Τακτική συνεδρίαση η Οικονομική Επιτροπή, ύστερα από τη με αριθμό πρωτ. 3276/05/02.03.2023 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου, η οποία επιδόθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα στα μέλη της, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των άρθρων 67 και 75 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87), όπως ισχύει.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΑΠΟΝΤΕΣ
1. Λυμπέρης Γιάννης- Δήμαρχος/Πρόεδρος	1. Αστερής Ευγένιος-μέλος
2. Παπαδόπουλος Βασίλειος-Αντιδήμαρχος/Αντιπρ.	2. Αμπού Χάντμπα Μισέλ -μέλος
3. Χριστοφόρου Ευάγγελος-Αντιδήμαρχος	
4. Παναγιωτάρας Παναγιωτης-μέλος	
5. Αβραάμ Μπούρας-αναπληρωματικό μέλος/αντικαταστάτης Ζαχαρόπουλου Βασιλείου	
6. Χριστοδουλόπουλος Χρήστος-μέλος	
7. Αναγνωστόπουλος Κωνσταντίνος- μέλος	

Αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο εννέα (9) μελών δήλωσαν παρόντα επτά (7) μέλη, ο Πρόεδρος κ. Λυμπέρης Γιάννης, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Στη συνεδρίαση κλήθηκε και ο κ. Χριστοδουλόπουλος Χρήστος, κατόπιν κατάθεσης από 5.4.2022, στο Γραφείο υποστήριξης αιρετών οργάνων του Δήμου, τις υπ' αριθμ. 1777Β/24.3.2022 έκθεσης επίδοσης αίτησης Αναστολής εκτέλεσης, της αριθμ. πρωτ.: ΕΜΠ.12/21.2.2022 απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου.

Τα πρακτικά τηρήθηκαν από το δημοτικό υπάλληλο κ. Βούλγαρη Χρήστο.

9ο Θέμα Ημερήσιας διάταξης

Ο Δήμαρχος - Πρόεδρος αναφερόμενος στο 9ο θέμα της ημερήσιας διάταξης, έθεσε υπόψη των μελών της Οικονομικής Επιτροπής την από 21-02-2023 γνωμοδότηση της Νομικού Συμβούλου, όπως αναλύεται παρακάτω:

« Κοινοποιήθηκαν στον Δήμο 'Ηλιδας οι υπ' αριθμ. Α275/2022 και Α276/2022 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Πατρών, με τις οποίες απορρίφθηκαν οι ανακοπές και οι πρόσθετοι λόγοι ανακοπής, που είχε ασκήσει ο Δήμος 'Ηλιδας κατά της εταιρείας ΗΛΙΔΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΑΕ και επικυρώθηκαν οι υπ' αριθμ. ΔΔΠ 58/2020 και ΔΔΠ 397/2019 διαταγές πληρωμής του Διοικητικού Εφετείου Πατρών.

Συγκεκριμένα είχαν ασκηθεί από τον Δήμο 'Ηλιδας: α) η από 12-6-2020 ανακοπή του Δήμου 'Ηλιδας κατά της εταιρείας ΗΛΙΔΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΑΤΕΜ, ως και κατά της υπ' αριθμ. 58/2020 διαταγής πληρωμής του Μονομελούς Διοικητικού Εφετείου Πατρών, δια της οποίας διατάχθηκε ο Δήμος να καταβάλλει στην άνω εταιρεία για αξίωση της, που πηγάζει από την από 1-9-1999 διοικητική σύμβαση εκπόνησης μελέτης με τίτλο «Βελτίωση οδού Χαβαρίου – Αρχαίας 'Ηλιδας» το ποσό των 41.116,74 ευρώ, νομιμοτόκως, ως και τον αναλογούντα Φ.Π.Α. εκ 9.456,85 €. β) η από 20-12-2019 ανακοπή του Δήμου, ως και οι από 10-7-2020 πρόσθετοι λόγοι ανακοπής κατά της ίδιας ως άνω εταιρείας, ως και κατά της υπ' αριθμ. 397/2019 διαταγής πληρωμής του Μονομελούς Διοικητικού Εφετείου Πατρών, με την οποία διατάχθηκε ο Δήμος να καταβάλλει στην άνω εταιρεία για αξίωση της, που πηγάζει από την από 12376/27-7-2020 διοικητική σύμβαση εκπόνησης μελέτης με τίτλο «Τοπογραφικές, Κτηματογραφικές και Συγκοινωνιακές Μελέτες στα νέα όρια Δήμου Αμαλιάδας το ποσό των 33.599,50 ευρώ, νομιμοτόκως, ως και τον αναλογούντα Φ.Π.Α. εκ 6.383,91 €.

Μετά την έκδοση των άνω αποφάσεων, ζητήθηκε από τον Πρόεδρο της Οικονομικής Επιτροπής με το υπ' αριθμ. 1814/2-2-2023 έγγραφο του, η γνώμη της πληρεξουσίας δικηγόρου του Δήμου 'Ηλιδας, η οποία είχε διορισθεί να χειριστεί τις εν λόγω υποθέσεις από την Οικονομική Επιτροπή, γνώμη με την οποία συντάσσομαι πλήρως και η οποία έχει επί λέξει ως εξής:

«Θέμα: Διατύπωση γνώμης

Σχετ.: το με α.π. 1814/2-2-2022 έγγραφο της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αμαλιάδας.

Σε απάντηση του ανωτέρω εγγράφου σας και δη επί της σκοπιμότητας άσκησης ή μη ενδίκου μέσου κατά των υπ' αρ. Α275/2022 και Α276/2022 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Πατρών που εκδόθηκαν επί αντίστοιχων ανακοπών που άσκησε ο Δήμος, σας γνωρίζω τα ακόλουθα:

Στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 53 του π.δ/τος [18/1989](#) (Φ.Ε.Κ. Α' 8), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 12 παρ. 1 του ν. [3900/2010](#) (Φ.Ε.Κ. Α' 213) και στην συνέχεια η παρ. 3 συμπληρώθηκε με το άρθρο 15 παρ. 2 του ν. 4446/2016 (Φ.Ε.Κ. Α' 240), προβλέπονται τα εξής:

"3. Η αίτηση αναιρέσεως επιτρέπεται μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο, με συγκεκριμένους ισχυρισμούς, που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο, **ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης απόφασης προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου.** Το απαράδεκτο του προηγούμενου εδαφίου καλύπτεται, εάν μέχρι την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης περιέλθει εγγράφως σε γνώση του δικαστηρίου με πρωτοβουλία του διαδίκου, ακόμη και αν δεν γίνεται επίκλησή της στο εισαγωγικό δικόγραφο, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου, που είναι αντίθετη προς την προσβαλλόμενη απόφαση. 4. Δεν επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναιρέσεως, όταν το ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι κατώτερο από σαράντα χιλιάδες ευρώ,... **Ειδικώς στις διαφορές από διοικητικές συμβάσεις, το όριο αυτό ορίζεται στις διακόσιες χιλιάδες ευρώ...**".

Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, προκειμένου να κριθεί παραδεκτή αίτηση αναιρέσεως, ασκηθείσα υπό το καθεστώς του άρθρου 12 παρ. 1 του ν. 3900/2010, επί συμβατικής διαφοράς με χρηματικό αντικείμενο πρέπει **σωρευτικώς**, αφ' ενός μεν, το ποσό να υπερβαίνει τα 200.000 ευρώ, αφ' ετέρου δε, με το εισαγωγικό δικόγραφο να προβάλλονται ισχυρισμοί με το περιεχόμενο της προαναφερθείσας διατάξεως.

Ειδικότερα, η αίτηση αναιρέσεως ασκείται πλέον παραδεκτώς μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο με ειδικούς, αυτοτελείς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς είτε ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας επί συγκεκριμένου νομικού ζητήματος, δηλαδή επί ζητήματος ερμηνείας διατάξεως νόμου ή γενικής αρχής του ουσιαστικού ή δικονομικού δικαίου, κρισίμου δια την επίλυση της ενώπιον του Δικαστηρίου αγομένης διαφοράς, είτε ότι οι κρίσεις της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης επί

συγκεκριμένου νομικού ζητήματος, η επίλυση του οποίου ήταν αναγκαία δια τη διάγνωση της οικείας υποθέσεως, έρχονται σε αντίθεση προς παγιωμένη ή, πάντως, μη ανατραπείσα νομολογία επί του αυτού και όχι απλώς παρομοίου νομικού ζητήματος και υπό τους αυτούς όρους αναγκαιότητας δια την επίλυση των αντιστοίχων διαφορών του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου, ή, ελλείψει τέτοιας νομολογίας, προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου. Εφ' όσον δε με τους λόγους αναιρέσεως πλήττονται περισσότερες σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ή τίθενται πλείονα νομικά ζητήματα, ο αναιρεσείων βαρύνεται, επί ποινή ολικού ή μερικού απαραδέκτου του ενδίκου μέσου, να προβάλει ειδικούς, αυτοτελείς και συγκεκριμένους, υπό την ανωτέρω έννοια, ισχυρισμούς για την θεμελίωση του παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως για καθένα από τους προβαλλομένους λόγους αναιρέσεως. Στην περίπτωση, εξ άλλου, που ο αναιρεσείων επικαλείται αντίθεση της αναιρεσιβαλλομένης προς υφισταμένη κατά τ' ανωτέρω νομολογία, οι δικαστικές αποφάσεις, των οποίων γίνεται επίκληση ως προς το ζήτημα της αντιθέσεως, πρέπει να προσκομίζονται από τον αναιρεσείοντα κατά την κατάθεση της αιτήσεως, εκτός αν πρόκειται για αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου, οπότε, κατ' εξαίρεση, αρκεί να προσδιορίζονται ειδικώς στο εισαγωγικό δικόγραφο κατά τρόπο που να επιτρέπει την εξατομίκευσή τους και την, κατά τα προεκτεθέντα, σύνδεσή τους με το παραδεκτό της αιτήσεως, χωρίς να αρκεί προς τούτο μόνη η επίκληση αποφάσεων, η οποία γίνεται στο πλαίσιο της επιχειρηματολογίας για τη βασιμότητα των προβαλλομένων λόγων αναιρέσεως. Τέλος, δεν συνιστούν παραδεκτή, κατά τ' ανωτέρω, επίκληση νομικού ζητήματος ισχυρισμοί (περί ελλείψεως νομολογίας ή αντιθέσεως σε νομολογία) οι οποίοι, περιοριζόμενοι σε ζητήματα αιτιολογίας συνδεόμενα με το πραγματικό της κρινομένης υποθέσεως, δεν αναφέρονται στην ερμηνεία διατάξεως νόμου ή γενικής αρχής, η οποία (ερμηνεία), ανεξαρτήτως εάν διατυπώνεται στην μείζονα ή στην ελάσσονα πρόταση του δικανικού συλλογισμού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ή των λοιπών αποφάσεων προς τις οποίες προβάλλεται ότι υφίσταται αντίθεση, είναι δεκτική γενικότερης εφαρμογής (ΣτΕ 1375/2019, 2403/2016 κ.ά.).

Τέλος, έχει κριθεί ότι οι ως άνω διατάξεις του άρθρου 12 παρ.1 του ν. 3900/2010, με τις οποίες θεσπίζονται οι προϋποθέσεις του παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα ή την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Σ.τ.Ε. 1375/2018, 711/2018, 2905/2017, 1703/2017, 1487/2016, 4016/2015 κ.ά. βλ. σχετικώς και τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 2ας Ιουνίου 2016, αριθμ. προσφυγής ../2015, ... κατά .. και της 25ης Οκτωβρίου 2018, αριθμ. προσφυγής ../2016, ... κατά ...).

Στην προκειμένη περίπτωση, οι υπ'αρ. Α275/2022 και Α276/2022 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Πατρών δεν υπόκεινται σε αναίρεση λόγω ποσού (κάτω των 200.000€).

Ακόμα όμως κι αν μπορούσε να ασκηθεί αναίρεση και κατά των τεσσάρων (4) αποφάσεων λόγω ποσού, **δεν συντρέχει η έτερη προϋπόθεση που απαιτεί ο νόμος** δηλ. να μην υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας επί συγκεκριμένου νομικού ζητήματος ή να υφίσταται και αντίθετη νομολογία.

Το Δικαστήριο δέχθηκε σε όλες τις υποθέσεις ότι ο υποβληθείς λογαριασμός θεωρείται, ανεξαρτήτως, τυχόν πλημμελειών του, αυτοδικαίως εγκεκριμένος, αποτελεί δε την πιστοποίηση για την πληρωμή του αναδόχου και συνεπώς μετά την έγκρισή του ανακύπτει υποχρέωση του κυρίου του έργου προς πληρωμή του. **Επί του ζητήματος αυτού δεν υφίσταται ούτε έλλειψη νομολογίας ούτε αντίθετη νομολογία. Είναι πάγια η θέση των Διοικητικών Δικαστηρίων μας, ότι ο εγκεκριμένος λογαριασμός αποτελεί την πιστοποίηση για την πληρωμή του αναδόχου.**

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι επί των λογαριασμών που εγκρίνονται και αποτελούν την πιστοποίηση προς πληρωμή του Αναδόχου, σύμφωνα με νομολογία του ΣτΕ (1081/2020, 251/2017), η Διοίκηση διατηρεί την εξουσία ακόμη και μετά την ρητή έγκριση λογαριασμού, να προβεί **σε νέο έλεγχο αυτού και εν συνεχεία να αρνηθεί**, ρητώς ή σιωπηρώς, να καταβάλει πιστοποιηθέντα ποσά ή να αναζητήσει ως μη νομίμως ή αχρεωστήτως, ήδη καταβληθέντα ποσά του λογαριασμού, αν μετά από επανέλεγχο αυτού διαπιστωθεί ότι τα ποσά αυτά δεν οφείλονται για οποιονδήποτε λόγο, στον ανάδοχο (πρβλ. και ΣτΕ 582/2010, 450/2012).

Εν προκειμένω, το Διοικητικό Εφετείο έκρινε, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ότι έχει την υποχρέωση η Διοίκηση να πληρώσει τον ανάδοχο του οποίου ο λογαριασμός έχει εγκριθεί ρητώς ή αυτοδικαίως. Η έγκριση του λογαριασμού εξακολουθεί να ισχύει εφόσον ο Δήμος δια των αρμοδίων

υπηρεσιών του δεν προέβη σε ανάκληση αυτών. Η άρνηση επομένως, στα πλαίσια δίκης, καταβολής του ποσού του ρητώς εγκριθέντος λογαριασμού, χωρίς να έχουν προηγουμένως, διαπιστώσει οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου, μετά από επανέλεγχο του λογαριασμού, ότι το ποσό αυτό δεν οφείλεται για οιονδήποτε λόγο δεν ισοδυναμεί με ανάκληση της ρητής έγκρισης αυτού.

Κατόπιν των ανωτέρω, κατά την άποψή μου, δεν συντρέχουν οι σωρευτικά απαιτούμενες εκ του νόμου προϋποθέσεις για την παραδεκτή άσκηση αναίρεσης και ειδικότερα δεν υφίσταται έλλειψη νομολογίας ή αντίθετη νομολογία επί του τιθέμενου ζητήματος».

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 περ. ι του Ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ.5 του άρθρου 6 του Ν.4071/2012, από την παρ.1 του άρθρου 3 του Ν.4623/2019 και την παρ. 1 του άρθρου 40 του Ν. 4735/20 και συμπληρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 37 του Ν.4915/22)(Υπ. Οικ.2-38873-0026-15.10.2013), η Οικονομική Επιτροπή αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά, πλην των περιπτώσεων δικών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του δήμου, στις οποίες η άσκηση ενδίκων μέσων είναι υποχρεωτική..... Η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, πλην αυτών που αφορούν στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης κατά τα προβλεπόμενα στο πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η έλλειψη της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν η αρμοδιότητα ασκείται από το δημοτικό συμβούλιο.

Κατόπιν τούτων, γνωμοδοτώ την μη άσκηση ενδίκων μέσων κατά των άνω υπ'αρ. Α275/2022 και Α276/2022 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Πατρών».

Κατόπιν τούτου, ο Πρόεδρος/Δήμαρχος κάλεσε τα μέλη να τοποθετηθούν και να ψηφίσουν.

Η παράταξη το κ. Χριστοδουλόπουλου Χρήστου ψήφισε αρνητικά.

Η Οικονομική Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 72 του Ν. 3852/10, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 31 του Ν. 5013/2023, την από 20-02-2023 γνωμοδότηση της Νομικής Σύμβουλου του Δήμου, την με αριθμ. πρωτ. 1788/02-02-2023 αίτηση της νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας, τις υπ'αριθμ. Α275/2022 και Α276/2022 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Πατρών,

Αποφασίζει κατά Πλειοψηφία

Την μη άσκηση ενδίκων μέσων κατά των υπ' αριθμ Α275/2022 και Α276/2022 αποφάσεων του Διοικητικού Εφετείου Πατρών, διότι δεν συντρέχουν οι σωρευτικά απαιτούμενες εκ του νόμου προϋποθέσεις για την παραδεκτή άσκηση αναίρεσης και ειδικότερα δεν υφίσταται έλλειψη νομολογίας ή αντίθετη νομολογία επί του τιθέμενου ζητήματος.

Κατά της παρούσας χωρεί προσφυγή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 227 Ν. 3852/2010, όπως έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 118 του Ν.4555/18 (ΦΕΚ 133Α) «Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι».

Η απόφαση αυτή πήρε αύξοντα αριθμό 049/2023

Κατόπιν συντάχθηκε το πρακτικό αυτό και υπογράφηκε όπως παρακάτω:
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ/ΠΡΟΕΔΡΟΣ **ΤΑ ΜΕΛΗ**

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ/ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΛΥΜΠΕΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ